

44
T V I R T I N U:

LIETUVOS TSR PROKURORAS
II klasės valstybinis justicijos patarėjas

/A. KAIRĖLIS/

1970 m. gruodžio mėn. 10 d.

K A L T I N A M O J I I Š V A D A

baudžiamojoje byloje Nr. 310, kurioje
k a l t i n a m i

Jonas SIMOKAITIS, Jono s.
pagal Lietuvos TSR BK 16 str. II d.
ir 62 str. I d., 16 str. II d. ir
95 str. bei 87 str. I d.,

Gražina MICKUTĖ, Leono d.
pagal Lietuvos TSR BK 16 str. II d.
ir 62 str. I d. bei 16 str. II d.
ir 95 str.

1970 metų lapkričio 13 dieną už kėsinimąsi pagrobti
lėktuvą IL-14, skridusį reisu Nr. 57 Vilnius-Kaunas-Palanga
ir nuvaryti jį į Švediją, Palangos aerouoste buvo sulaikyti,
o po to suisti ir patraukti baudžiamon atsakomybėn Jonas
SIMOKAITIS ir jo žmona Gražina MICKUTĖ.

Parengtinis tardymas n a s t a t y t a s

J. SIMOKAITIS ilgą laikotarpį anoraliai ir palaidai
gyveno, ieškojo lengvo, tačiau pelningo uždarbio.

1958 metais už anoralų elgesį jis buvo pašalintas iš
konjainio ir Kauno politechnikos instituto.

(t. I, 1:76-81, 133)

J.SIMOKAITIS, pradėjęs dirbti, savo tarnybines pareigas vykdė nesąžiningai,

sisteningai keitė darbo vietas. 1964-1970 metų laikotarpyje jis buvo įsidarbinęs septyniose įstaigose bei įmonėse, kuriose užimdavo pakankamai apmokamas meistro, pamalnos viršininko, inžinieriaus, mokslinio bendradarbio bei kitas pareigas.

(t.I, l. 64-75, 133-135,

t.II, l. 217-219, 233-237, 238-241, 242-247,
254-255, 256-258, 259-261,

t.III, l. 84-85, 213)

Susitikinėjamų su užsieniečiais ir buržuazinių radijo stočių laidų veikiamas J.SIMOKAITIS susiformavo neigiamą pažiūrą apie tarybinį gyvenimą. Jam reikėti nepasitenkinimą socialistinio bendravimo taisyklėmis. Jam nepatiko tėvyninės gamybos plataus vartojimo prekės. Keliaklupščiaudamas prieš viską, kas užsienietiška, J.SIMOKAITIS ieškojo pažinčių su užsieniečiais, iš kurių galėtų įsigyti kokių nors užsienietiškos gamybos daiktų.

Pokalbiuose su pažįstamais, bendradarbiais J.SIMOKAITIS gyrė įvairius užsienio gamybos asmenišką vartojimo daiktus ir prekes, reiškė pasitenkinimą kapitalistinio gyvenimo būdu.

(t. I, l., 101-102, 111-114, 139,

t.II, l., 210, 217, 229-230, 233-234,

t.III, l., 26-29, 30-33, 158-159, 165, paketas
su daiktiniais įrodymais)

t.IV, l. 83-92)

Pažeisdamas valiutos operacijų taisykles, jis iš įvairių asmenų pradėjo supirkinėti užsienio valiutą, kad vėliau už ją atatinkamosse parduotuvėse įsigyti užsienio gamybos plataus vartojimo prekių.

1965 metais Palangoje J.SIMOKAITIS per du nenustatytus asmenis nupirko apie 30 dolerių, už kuriuos sumokėjo maždaug 100 rublių.

1967 metų rugpinčio-rugsėjo mėnesį Maskvoje iš vieno užsieniečio nupirko sertifikatą ir anglų svarų sterlingų, viso už 200 rublių sumą.

1968 metų pavasarį Vilniuje pas savo pažįstamą Zigą Plešaitį įsigijo 100 dolerių už 500 rublių.

1970 metų lapkričio mėnesio pradžioje Vilniuje, "Gintaro" restorane pas nenustatytą asmenį nupirko 5 dolerius už 20 rublių.

(t.I, l.128-131,218-219

t.II, l.,209-211,212-214,215-216)

Morališkai pakrikęs ir tapęs politiškai nepastoviu, J.SIMOKAITIS 1966 metais, išvykęs į Lenkijos Liaudies Respubliką pagal privatų iškvieta, mėgino specialiai įsigyta gumine valtele pabėgti į Daniją vandens keliu, tačiau Lenkijos valdžios organų buvo sulaikytas ir perduotas tarybiniam pasieniečiui.

(t.I, l.,106, t.II, l.,138-152)

J.SIMOKAITIS nors ir buvo įspėtas tarybinių valdžios organų, tačiau savo gyvenimo būdo nepakeitė ir neatsisakė nuo savo ketinimų pabėgti į užsienį.

Nuo 1970 metų vasaros jis pradėjo galvoti kaip grąsinant ginklu pagrobti keleivinį lėktuvą ir juo pabėgti į užsienį.

Tuo tikslu nurodytu laikotarpiu jis aktyviai ieškojo bendrininkų ir šaunamojo ginklo.

1970 metų rugsėjo mėnesį J.SIMOKAITIS pasiūlė kartu su juo bėgti į užsienį KRISTUPALČIUI Algimantui, pas kurį nuomavo kambarį.

(t.I, l., 92-95,97-100,106-107

t.II, l.,169-175)

Tų pačių metų lapkričio mėnesį su panašiu pasiūlymu kreipėsi į Genadijų KLEČKO.

(t.I, l., 97-98, t.II, l. 184-188)

1970 metų spalio mėnesio pabaigoje J.SIMOKAITIS pabėgimo į užsienį planą išdėstė savo pusbroliui Jurijui ROMANOVUI ir prašė jo gauti šaunsmąjį ginklą.

(t.I, l., 94-95, 107, 121-123, 142, 214-215;

t.II, l. 180-183)

Tuo pačiu laiku, siekdamas įgyvendinti savo nusikaltimą tikslą, J.SIMOKAITIS teiravosi pas pažįstamą lakūną Joną KUZMINSKĄ, kaip saugona lėktuvo įgula skridino metu.

(t.I, l. 110, 142, t.II, l. 189-194)

Nuo 1970 metų vasaros J.SIMOKAITIS pradėjo prisiegtiškai įkalbinėti pabėgimui į užsienį savo žmoną Gražiną MICKUTĘ.

Pradžioje G.MICKUTĖ abejojo J.SIMOKAIČIO pasiūlymu, bet vėliau pilnai sutiko su juo ir pati ėmėsi aktyvių žygių gauti lėktuvo įgulos užpuolimo priemonių. Be to, ji bandė įkalbėti bėgimui į užsienį savo seserį Nijolę MICKUTĘ.

(t.I, l. 28-30, 93, 106-107, 109, 162, 124-127, 172-173,

179-182, 207-208,

t.II, l. 163-168, 176-179)

Negavę šaunsmojo ginklo ir nesuradę bendrininkų, Jonas SIMOKAITIS ir Gražina MICKUTĖ nutarė užgrobti lėktuvą grasinant jį padegti.

Tuo tikslu 1970 metų lapkričio mėnesio 13 dieną, Gražina MICKUTĖ, susitarusi su Jonu SIMOKAIČIU, nupirko apie 3 litrus benzino ir 5 litrus žibalo. Nupirktus degalus sudėjo į portfeli, ir į kelioninį krepšį, panaudodami kvapą žuvariančius grūdėlius.

Tą pačią dieną J.SIMOKAITIS ir G.MICKUTĖ, pasiėmę su savimi žibalą ir benzina, nuvyko į Vilniaus aerouostą. Ten jie įsigijo bilietus į keleivinį lėktuvą IL-14, borto numeris 52054, skrendantį 57 reisų Vilnius-Kaunas-Palanga, ir vakarė kartu su kitais keleiviais išskrido nurodytu maršrutu. Lėktuvui pakilus iš Kauno aerouosto ir jam skrendant Palangos kryptimi, maždaug po 15 minučių, G.MICKUTĖ, J.SIMOKAIČIO, buvusio tarnybinėje patalpoje prie pilotų kabinos, reikalavimu, iš bagažinės, esančios lėktuvo gale, atnešė ir padavė jam butelius su benzinu. Pati per keleivių saloną grįžo į lėktuvo galą, kur buvo bakelis su žibalu.

Vadovaudamasis aukščiau nurodytu planu J.SIMOKAITIS prie pilotų kabinos išpylė benzina, įsibrovė į kabiną ir, grasindamas padegti benzina, pareikalavo, kad lėktuvo įgula pakeistų kursą į Švediją.

Tuo pačiu metu G.MICKUTĖ pradėjo veikti lėktuvo salone. Ji lėktuvo salono gale ant grindų iš bakelio išpylė žibalą ir, demonstratyviai veikdamas žiebtuvėliu, pradėjo grasinti keleiviams, kad ji padegs lėktuvą, jeigu jie trukdys vyro veiksmams pilotų kabinoje.

(t.I, l., 19-20, 88-91, 107-109, 125-126, 163-166, 180-183,

t.II, l., 1-19, 20-30, 31-39, 40-54, 55-61, 73-76, 80-84, 85-89, 90-97, 120-125, 126-132, 133-137)

J.SIMOKAIČIUI ir G.MICKUTEI įvykdyti savo nusikalstamus tikslus nepasisekė tik dėka lėktuvo įgulos ir keleivių veiksmų, kurie laiku tam užkūrto kelią.

(t.I, l., 31-36, 90, 103, 165, 183,

t.II, l., 31-39, 40-54, 55-61, 85-88, 90-96)

Siekdami išduoti Tėvyną, J.SIMOKAITIS ir G.MICKUTĖ veikė visuomenei pavojingu būdu. Be lėktuvo įgulos jie pastatė į pavojų 37 keleivių, skridusių lėktuvu, gyvybę. Nurodyto tikslo įvykdymui jie kėsinosi nuvaryti į Švediją tarybinį

lėktuvą, kurio vertė sudaro 225425 rublius.

(t.I, l.13,
t.II, l., 1-2,20-21,31-32,41-42,55-56,
t.III, l., 198-201,
t.IV.l., 63-69,82)

Tyčiniai J.SIMOKAIČIO ir G.MICKUTĖS veiksmai buvo nukreipti padaryti Tarybų Sąjungai politinę, moralinę ir visuomeninę žalą.

Pateiktame kaltinime dėl pasikėsimo išduoti Tėvyną ir pagrobtį valstybinį turtą itin stambiai nusta ir dėl valios operacijų taisyklių pažeidimo Jonas SIMOKAITIS kaltu prisipažino. Jis pasiekino, kad suprato, jog veikė darydamas žalą Tarybų Sąjungai.

(t.I, l. 96-97,105-110,120-121,138-142)

G.MICKUTĖ pareiktame kaltinime dėl pasikėsimo išduoti Tėvyną ir pagrobtį valstybinį turtą itin stambiai nusta kaltas prisipažino ir parodė, kad ji ši sunkų nusikaltimą darė būdama didelėje vyro įtakoje. Tuo pačiu ji suprato, jeigu jai pasisektų įvykdyti numatytą tikslą, tai būtų padaryta žymiai žala Tarybų Sąjungai.

(t.I, l.163-166,178-184,217-218)

Be J.SIMOKAIČIO ir G.MICKUTĖS prisipažinimo apie lėktuvo įgulos užpuolimą, kėsiniąsi nuvaryti lėktuvą į Švediją ir kėsiniąsi išduoti Tėvyną jų padaryti nusikaltimai įrodomi liudytojais: PLIASUNOVO V.I (t.II, l.,1-19), MOČALINO V.A. (t.II,l.,20-30), TERASEVIČIAUS V.H. (t.II,l.31-39), RAZUMOVSKAJOS L.R. (t.II,l.40-54), BARTKAUS A.J. (t.II,l.55-61), BUDANOV J.I. (t.II,l.73-76), DOLGOVO N.S. (t.II,l.80-84), AŠIGOVO E.A. (t.II,l.85-89), MARBAJEVO G.B. (t.II,l.90-97), KUZNEKOVIEŅOS B.S. (t.II,l.150-153), VOŠKOBODNIKOV R.J. (t.II,l.120-125), ALSEIKOS P.K. (t.II, l.126-132), VALANČIAUS V.S. (t.II,l.133-137), KRISTUPAIČIO A.J. (t.II,l.169-175), MATKEVI-

ČIOTĖ A.A. (t.II,1.176-179), ROMANOV J.N. (t.II,1.180-183),
KLEČKO G.A. (t.II,1.184-188), MICKUTĖS N.L. (t.II,1.163-168),
KUZMINSKO J.P. (t.II,1.189-194), SVIRNELIENĖS O.M. (t.II,1.
199-200), PRUBAKO N.G. (t.II,1.201-204) parodymais;

- daiktiniais įrodymais - buteliais nuo benzino ir
bakeliu nuo žibalo, paintais nusikaltimo vietoje, žiebtuvė-
liais, portfeliu ir kelioniniu krepšiu, kuriuose nusikaltė-
liai atsivežė į lėktuvą degalus, išimtu iš lėktuvo kabinos
prietaisu - autopilotu, kurio stiklą išnušė J.SIMOKAITIS, už-
rašų knygutėmis su užsienyje gyvenančių asmenų adresais ir
kitais (t.I,1.,13-17,37-41, t.III,1.153-175,179-182,184-188,
paketas su daiktiniais įrodymais);

- dokumentais - pažyma apie lėktuvo vertę (t.IV,1.82);

- cheminių ekspertizių išvadosis apie tai, kad J.
Simokaitis ir G.Mickutė užpildė lėktuvo įgulą tikrai panau-
dojo benzina ir žibala bei jų kvapus sugeriančias priemones
(t.IV, 1.5-27,35-42);

- techninės ekspertizės išvada apie tai, kad J.Simo-
kaitis ir G.Mickutė, išpylę lėktuve benzina ir žibala, su-
darė pavojingą sprogimui būklę, dėl ko prie atitinkamų aplin-
kybių galėjo įvykti sprogimas lėktuve ir žūtį keleiviams
(t.IV, 1.63-69)

Apie moralinį J.SIMOKAIČIO pakrikimą ir tai, kad jis
liaupsino kapitalistinį gyvenimo būdą, parodo liudytojai:
SIMOKAITIENĖ L.T. (t.II,1.205-211), KAIREVIČIUS E.P. (t.II.
1.,217-219), ERCUVIENĖ J.S. (t.II,1.,220-222), SAMANUSKAS R.V.
(t.II, 1.,225-227), KEIBA A.A. (t.II, 1.,228-229), BUTĖNAS
L.L. (t.II,1.,233-237), GUDINAVIČIUTĖ L.M.J. (t.II,1.238-240),
KELBAUSKAS Č.A. (t.II,1.242-247), JUOZAPAVIČIUS S.J. (t.II,
1., 259-261), MANKELVIČIUS R.V. (t.III,1.,26-29), ANANKA A.I.
(t.III,1.,30-33), SIMOKAITIENĖ J.A. (t.III,1.84-88), GRICIU-
VIENĖ D.M. (t.III,89-91).

Tai pasitvirtina ir dokumentais (t.I, 1.63-81, t.III,1.
213, t.IV,1., 83-92)

Valiutos operacijų taisyklių pažeidimas bei J.SIMOKAITIS pripažinimo įrodomas kaltinamosios G.MICKUTĖS (t.I, l., 218-219), liudytojų SIMOKAITIENĖS L.T. (t.II, l., 205-211), NAVICKO V.A. (t.II, l., 215-216) parodymais, kurių akivaizdoje SIMOKAITIS pirkė užsienio valiutą, liudytojo PIEČAIČIO J.-Z., A. (t.II, l. 212-214), (t.III, l. 134-135), nuo kurio J.SIMOKAITIS pirkė 100 dolerių parodymais.

Teismo psichiatrinė ekspertizė J.SIMOKAITI ir G.MICKUTĘ pripažino pakaltinamais (t.III, l. 215-227).

Remiantis išdėstyta, kaltinamas:

S I M O K A I T I S Jonas, Jono s.,
gimęs 1936 metais Lietuvos TSR Kauno
mieste, tarnautojų šeimoje, lietuvis,
nepartinis, T RS pilietis, su aukštuo-
ju išsilavinimu, vedęs, teismo nebaus-
tas, iki suėmimo dirbo Lietuvos TSR
mėsos ir pieno pramonės ministerijos
statybos-remonto valdybos saugumo tech-
nikos inžinieriaus pareigose, gyvena
be prirašymo Vilniuje

t u o, k a d, būdamas morališkai pakrikęs ir nepatenkintas
tarybinio gyvenimo būdu, 1970 metų lapkričio mėnesio 13 dieną,
susitaręs su savo žmona Gražina MICKUTĖ, užpuolė lėktuvą IL-14
Nr.52054, skrendančio reisui Nr.57 Vilnius-Kaunas-Palanga, įgu-
lą ir, grasindamas padegti išpildus lėktuve degalus, kėsinosi
jį užvaldyti, nuvaryti į Švediją ir išduoti Tėvyną.

tai yra padarius nusikaltimus, numatytus Lietuvos TSR
BK 16 straipsnio II dalimi ir 62 straipsnio I dalimi,
bei 16 straipsnio II dalimi ir 95 straipsniu;

valiutos operacijų taisyklių pažeidimu, tai yra kad

- 1965 metais Palangoje pas du nemustatytus asmenis
pirko apie 30 dolerių maždaug už 100 rublių;

- 1967 metų rugpjūčio-rugsėjo mėnesį Maskvoje pas nenustatytą užsienietį nupirko sertifikatą ir anglų svargų sterlingų viso už 200 rublių sumą;

- 1968 metais pavasarį Vilniuje pas savo pažįstamą PLEČAITĮ Zigą įsigijo 100 dolerių už 500 rublių;

- 1970 metų lapkričio mėnesio pradžioje Vilniuje, "Gintaro" restorane pas nenustatytą asmenį pirko 5 dolerius už 20 rublių,

tai yra padarius nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR BK 87 straipsnio I dalimi.

M I C K U T Ė Gražina, Leono d.,

gimusi 1949 metais Lietuvos TSR Skuodo rajono Ylakių miestelyje, darbininkų šeimoje, lietuvė, VLKJS narė, TSRS pilietė, su specialiu viduriniu išsilavinimu, ištekėjusi, teismo nebausta, iki suėmimo dirbo Vilniaus Statybinių kultūros rūmų šokių ratelio vadove, gyveno be prirašymo Vilniuje.

t u o, kad 1970 metų lapkričio mėnesio 13 dieną, susitarusi su savo vyru Jonu SIMOKAIČIU, užpuolė lėktuvo IL-14 numeris 52054, skrendančio reisui Nr.57 Vilnius-Kaunas-Palangą, ir, grasindama padegti išpildus lėktuve degalus, kėsinosi jį užvaldyti, nuveryti į Švediją ir išduoti Tėvynę.

tai yra padarius nusikaltimą, numatytus Lietuvos TSR BK 16 straipsnio II dalimi ir 62 straipsnio I dalimi, bei 16 straipsnio II dalimi ir 95 straipsniu.

Kadangi byloje esančių įrodymų pakanka kaltinamusius Joną S I M O K A I Č I Ų, Joną s., ir Gražiną M I C K U T Ė, Leoną d., atiduoti teismui,

Vadovaujantis Lietuvos TSR BPK 232 baudžiamąją bylą Nr. 310 perduoti Lietuvos TSR prokurorui kaltinamajai išvadai tvirtinti.

Kaltinamoji išvada parašyta Vilniuje,
1970 metų gruodžio mėnesio 12 dieną.

0/p

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
VYR. TARDYTOJAS - majoras

/V. KAŽYS/

SUTINKA:

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKO PAVADOTOJAS
papulkininkis

/A. JANKAUSKIS/

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
P I R M I N I N K A S
generolas-majoras

/J. PETKEVIČIUS/

*Užrašas tikres
mąsto P. R.
1 Kažys*